

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України

29 березня 2012 року № 384

(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України

від 05 червня 2013 року № 683)

Форма № Н-3.03

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА

МИТНЕ ПРАВО

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»,

6.030401і «Правознавство»

Полтава – 2015

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Козаченко А.І. – д.ю.н., доцент, завідувач
кафедри теорії та історії держави і права
Полтавського юридичного інституту
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого;
Козаченко Ю.А. – старший викладач
кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Жукевич І.В. – кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківського
університету права імені короля Данила Галицького;

Куш О.Є. – кандидат юридичних наук, доцент Полтавського юридичного
інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 11 від 21 травня 2015 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г.В.

УЗГОДЖЕНО

На засіданні науково-методичної групи з
напрямку підготовки
6.030401 «Правознавство»,
протокол № 3 від 21 травня 2015 р.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г.В.

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«__» _____ 2015 р.
_____ проф. Рогоза М.Є.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Митне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавр» напряму підготовки 6.030401 «Правознавство», 6.030401 і «Правознавство».

Виникнення і становлення митного права України пов'язане з розбудовою незалежної держави та активізацією її зовнішньоекономічних відносин. Проголосивши Декларацією про державний суверенітет України незалежність та самостійність в економічній сфері, Україна, поряд з іншими інститутами державності, започаткувала тим самим свою самостійну митну політику та митне законодавство. Значення цих інститутів при здійсненні зовнішньоекономічних відносин і міжнародного співробітництва в інших галузях важко переоцінити.

Митне право відіграє важливу роль у здійсненні процесу захисту економічних інтересів України, створенні сприятливих умов для розвитку її економіки, захисту прав та інтересів суб'єктів підприємницької діяльності і громадян, інтеграції його у світове економічне співтовариство, а також удосконалення митного регулювання.

Курс митного права передбачає вивчення складного комплексу теоретичних положень, правових інститутів, державних структур, широкого діапазону суспільних відносин у сфері митної справи.

Предметом навчальної дисципліни «Митне право» є норми права, що регулюють суспільні відносини, які виникають у процесі переміщення через митний кордон України товарів, предметів і транспортних засобів, а також правові категорії, наукові погляди та концепції, характерні для науки митного права.

Курс митного права України базується на положеннях Конституції України, Митного кодексу України, інших законах України, підзаконних нормативних актів, а також на теоретичних положеннях суміжних юридичних дисциплін: адміністративного права, правового регулювання зовнішньоекономічних відносин та ін.

Міждисциплінарні зв'язки визначаються інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом, тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних, а також юридичних дисциплін. Митне право пов'язане з такими юридичними дисциплінами як теорія держави і права, адміністративне право, цивільне право, фінансове право, господарське право, договірне право тощо.

Програма навчальної дисципліни розкривається у 16 темах, які поділяються на такі **змістові модулі**:

Змістовий модуль 1. Загальні засади державної митної справи,

Змістовий модуль 2. Правова регламентація митної діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування та засвоєння правових знань, пов'язаних з професійною підготовкою студентів, набуття

ними практичних навичок використання і застосування правових норм у сфері державної митної справи.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Митне право» є висвітлення основ теорії митного права в Україні та різних концепцій щодо розуміння, мети митного регулювання у державі; аналіз нормативного матеріалу щодо правового регулювання окремих інститутів митного права; ознайомлення студентів з порядком і принципами переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України; вивчення та аналіз правових норм, які регулюють порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України; теоретична оцінка і розкриття правових основ митної справи та напрямів митної політики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Митне право» студенти повинні:

знати:

поняття предмет, метод, систему, принципи митного права; норми митного права, митно-правові відносини; поняття, завдання, права та обов'язки Державної фіскальної служби України; митний контроль; гарантії забезпечення виконання зобов'язань перед Державною фіскальною службою України; митна статистика; митне оформлення і митне декларування; митно-тарифне та нетарифне регулювання; переміщення та пропуск через митний кордон України товарів, транспортних засобів та інших предметів; митні процедури при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту; митні режими; порушення митних правил та відповідальність за них; провадження у справах про порушення митних правил;

вміти:

набувати навички у сфері правового регулювання державної митної справи; застосовувати набуті теоретичні знання у практичній роботі; аналізувати ситуації з митних питань і правильно їх вирішувати; виокремлювати елементи структури матеріально-правової норми права та складові колізійної норми права; виявляти співвідношення змісту норм міжнародного і національного права; тлумачити зміст норми національного законодавства, використовуючи базові поняття правознавства.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Загальні засади державної митної справи

Тема 1. Розвиток діяльності митної справи України

Становлення кримінально-правової охорони оподаткування зовнішньої торгівлі України і відповідальності за це у кримінальному законодавстві царської Росії, колишньому радянському Союзу, Україні. Митна справа Київської Русі. Митниця в часи Запорізької січі. Митниця в часи царської Росії. Митниця в Союзі РСР. Митна справа в незалежній Україні.

Митне право України. Поняття, предмет і метод митного права. Взаємозв'язок митного права з іншими галузями права.

Система митного права: принципи і критерії її побудови. Джерела митного права: поняття, види і коротка характеристика.

Державна митна політика: поняття, напрями і форми здійснення державної митної політики. Основні напрями державної митної політики України. Принципи здійснення державної митної справи. Співвідношення митної справи та митної політики.

Роль митного права в економіці України та значення кримінального закону в охороні митно-податкових відносин.

Тема 2. Митний контроль

Організація митного контролю. Поняття, форми, види і правова регламентація митного контролю. Мета митного контролю. Зони митного контролю. Суб'єкти та об'єкти митного контролю. Здійснення митного контролю. Особливі процедури митного контролю.

Технічні засоби митного контролю. Митна експертиза. Валютний контроль і компетенція митних органів по його здійсненню. Типова схема організації митного контролю товарів і транспортних засобів. Документи і відомості, які необхідні для митного контролю. Вимоги до документів для митного контролю транспортних засобів. Період перебування товарів та інших предметів під митним контролем.

Митний контроль на водному транспорті. Митний контроль на залізничному транспорті. Організація митного контролю за міжнародними авіаперевезеннями. Митний контроль за автомобільними перевезеннями. Переміщення міжнародних поштових відправлень через митний кордон України.

Залучення спеціалістів та експертів для здійснення митного контролю. Огляд та перегляд транспортних засобів, товарів та інших предметів. Огляд та перегляд речей. Особистий огляд.

Ідентифікація товарів, транспортних засобів, приміщень та інших місць. Доступ службових осіб митниці на територію чи приміщення підприємства. Перевірка фінансово-господарської діяльності учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Вибірковість форм митного контролю. Митне забезпечення.

Тема 3. Митне оформлення і декларування товарів та предметів, які переміщують через митний кордон України

Загальні положення митного оформлення товарів, які переміщуються через митний кордон України. Митне оформлення: поняття, цілі, види. Місце і час здійснення митного оформлення. Етапи митного оформлення.

Документи, необхідні для здійснення митного оформлення. Мова документів, які подаються для здійснення митного контролю та митного оформлення.

Основні етапи здійснення митного оформлення товарів, які переміщують через митний кордон України.

Види процедур митного оформлення. Принципи провадження митного оформлення. Митне оформлення товару, який підлягає обов'язковій сертифікації. Спрощений порядок митного оформлення. Порядок оформлення, транспортування товарів під митним контролем. Митний супровід. Вимоги до обладнання транспортних засобів для перевезення товарів під митним контролем. Завершення митного оформлення. Відмова у митному оформленні.

Митне декларування: поняття, принципи, функції, форми і необхідна документація. Основні етапи розвитку законодавства у сфері регулювання відносин з декларування товарів.

Митно-правовий статус суб'єктів декларування. Декларант як суб'єкт митних правовідносин. Права та обов'язки декларанта.

Поняття та види митної декларації. Зміна, доповнення та відкликання митної декларації. Порядок заповнення уніфікованої митної квитанції.

Міжнародно-правове регулювання електронного декларування товарів: ключові моменти. Практика застосування норм європейського права у сфері електронного декларування товарів.

Тема 4. Митно-тарифне та нетарифне регулювання

Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тарифне регулювання: поняття, види та порядок нарахування податків, які сплачуються при переміщенні товарів через митний кордон України на підставі угод, контрактів зовнішньоекономічної торгівлі. Мито. Види мита. Митні пільги, що надаються представництвам іноземних держав, міжнародних організацій, представництвам іноземних фірм та офіційним особам на території України, а також дипломатичним представництвам України, що знаходяться за кордоном. Тарифні пільги (тарифні преференції).

Сплата митних платежів. Строки сплати митних платежів. Забезпечення сплати митних платежів. Стягнення митних платежів і пені. Порядок повернення сум митних платежів, помилково або/та надміру сплачених.

Поняття і правова природа митно-нетарифного регулювання. Підстави та порядок застосування заходів митно-нетарифного регулювання. Суб'єкти митно-нетарифного регулювання. Нетарифні методи регулювання у міжнародній правовій практиці.

Поняття та класифікація заходів нетарифного регулювання. Правова сутність прямих заходів митно-нетарифного регулювання. Правова характеристика та класифікація кількісних обмежень. Правові основи квотування (контингування). Класифікація квот та контингентів. Поняття та правова природа митного ліцензування. Державні закупівлі як непрямі заходи нетарифного регулювання.

Поняття, сутність та класифікація напрямків нетарифного регулювання. Поняття, мета та завдання сертифікації імпортованих товарів (продукції). Порядок випуску у вільний обіг товарів. Контроль державних органів у сфері

нетарифного регулювання. Спеціальні санкції митно-нетарифного регулювання. Адміністративні заходи впливу на ціну товару, з якої сплачуються податки при переміщенні товарів через митний кордон України на підставі угод, контрактів зовнішньоекономічної торгівлі.

Тема 5. Митна статистика

Митна статистика як складова основ митної справи. Завдання і система митної статистики. Об'єкти вивчення митної статистики.

Митна статистика зовнішньої торгівлі: поняття, цілі і загальна характеристика. Спеціальна митна статистика.

Місце митної статистики в економічній статистиці.

Тема 6. Митні процедури при переміщенні та пропуску через митний кордон України товарів, транспортних засобів та інших предметів

Попередні операції при переміщенні та пропуску через митний кордон України товарів, транспортних засобів та інших предметів. Пункти пропуску на митному кордоні України, через які переміщуються товари, транспортні засоби та інші предмети. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем.

Основні принципи переміщення через митний кордон та їх коротка характеристика. Засоби та способи переміщення товарів. Правове регулювання переміщення через митний кордон України несупроводжуваного багажу. Заборони та обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.

Правові засади переміщення транспортних засобів через митний кордон України. Митні процедури на транспорті. Обмеження та заборони на ввезення та вивезення транспортних засобів на територію України. Порядок пропуску транспортних засобів на митну територію України. Порядок вивезення транспортних засобів за межі України.

Особливості переміщення через митний кордон України предметів і транспортних засобів міжнародних та іноземних організацій, які користуються на території України митними пільгами.

Взаємодія в оформленні міжнародних перевезень товарів та сприяння посадовим особам органів доходів і зборів України у здійсненні митних процедур.

Тема 7. Митні режими

Поняття і сутність митного режиму. Дія митного режиму в часі, просторі та за колом осіб. Нормативно-правова база у сфері регулювання питань, пов'язаних із застосуванням митних режимів. Види митних режимів, їх класифікація. Вибір і зміна митного режиму.

Порядок переміщення товарів, цінностей та транспортних засобів в умовах митного режиму. Умови переміщення товарів у митному режимі імпорту. Умови оформлення та переміщення товарів у митному режимі реімпорту. Умови переміщення товарів у митному режимі експорту. Умови

переміщення товарів у митному режимі реекспорту.

Порядок та правова специфіка транзитних переміщень. Умови переміщення товарів у митному режимі тимчасового ввезення (вивезення). Особливості правового регулювання митного режиму «відмови на користь держави». Режими вільної митної зони і митного складу. Митні режими митного ліцензійного складу і магазину безмитної торгівлі.

Митні режими переробки: переробка на митній території, переробка поза митною територією. Знищення товарів і відмова від товарів на користь держави.

Форми, умови та способи забезпечення зобов'язань перед органами доходів і зборів на підставі гарантій.

Тема 8. Структура та організація діяльності органів доходів і зборів України

Здійснення митної справи. Органи доходів і зборів України, їх структура, особливості і специфіка виконання своїх службових обов'язків. Державна фіскальна служба України: завдання, повноваження, особливості правового статусу. Митниці. Митні пости. Спеціалізовані митні установи й організації, порядок їх створення, реорганізації і ліквідації. Митні лабораторії. Організація та завдання митної варти.

Майно, фінансування та матеріально-технічне забезпечення органів доходів і зборів, спеціалізованих митних установ та організацій. Земельні ділянки, службовці та побутові приміщення, обладнання та засоби зв'язку органів доходів і зборів, спеціалізованих митних установ та організацій.

Взаємодія органів доходів і зборів, спеціалізованих митних установ та організацій з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також з підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Інформування та консультування з питань митної справи. Міжнародне співробітництво з питань митної справи.

Посадові особи органів доходів і зборів України. Прийняття на службу до органів доходів і зборів. Обмеження в роботі за сумісництвом та заняття підприємницькою діяльністю. Проходження служби в органах доходів і зборів України. Система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів доходів і зборів України. Соціальний захист працівників органів доходів і зборів, спеціалізованих митних установ та організацій.

Змістовий модуль II.

Правова регламентація митної діяльності

Тема 9. Розпорядження товарами, що перебувають під митним контролем

Переміщення товарів і транспортних засобів між органами доходів і зборів. Транзитні перевезення.

Відповідальність за порушення встановленого порядку переміщення товарів, що перебувають під митним контролем. Заходи гарантування доставки товарів, що перебувають під митним контролем. Зберігання товарів та транспортних засобів на складах митних органів. Розпорядження товарами і транспортними засобами.

Поняття митного брокера. Правове регулювання діяльності митного брокера. Поняття митного перевізника. Правове регулювання діяльності митного перевізника.

Тема 10. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами

Порядок переміщення товарів громадянами через митний кордон України. Визначення вартості товарів, які переміщуються громадянами через митний кордон, для цілей нарахування податків та зборів. Умови вивезення товарів громадянами за межі митної території України. Умови ввезення товарів громадянами на митну територію України.

Переміщення транспортних засобів громадянами. Переміщення громадянами іноземної валюти і національної валюти.

Митний контроль товарів, які переміщуються іноземними громадянами, які користуються митними пільгами.

Тема 11. Контроль за переміщенням через митний кордон України товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності

Об'єкти права інтелектуальної власності. Порядок митного контролю та митного оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності. Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності.

Заходи органів доходів і зборів щодо контролю за переміщенням через митний кордон України товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності. Призупинення митного оформлення товарів на підставі даних митного реєстру. Призупинення митного оформлення товарів за ініціативою органу доходів і зборів. Спрощена процедура знищення товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності. Взаємодія органів доходів і зборів з іншими органами державної влади у сфері захисту права інтелектуальної власності.

Тема 12. Країна походження товару. Митна вартість

Визначення країни походження товару. Мета визначення країни походження товару. Особливості визначення походження товарів. Документи, що підтверджують країну походження товару.

Митна вартість товару. Економічний сенс митної вартості товарів. Методи визначення митної вартості товару, що ввозяться (імпортуються) в Україну, та порядок їх застосування. Митна вартість товарів, що вивозяться (експортуються) з України. Використання відомостей про митну вартість товарів. Декларування митної вартості товарів.

Тема 13. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності та верифікація сертифікатів про походження товарів з України

Структура та застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної торгівлі. Класифікація товарів. Надання зразків товарів під час здійснення класифікації товарів.

Верифікація сертифікатів про походження товарів з України. Надання зразків товарів та документації при здійсненні верифікації сертифікатів про походження товарів з України.

Тема 14. Порухення митних правил

Поняття і склад порушень митних правил. Види порушень митних правил та їх класифікація. Характеристика окремих видів порушень митних правил.

Загальні принципи притягнення до відповідальності за порушення митних правил. Види стягнень за порушення митних правил і деякі особливості їх накладення. Строки накладення адміністративних стягнень у справах про порушення митних правил.

Тема 15. Провадження у справах про порушення митних правил

Правове забезпечення провадження у справах про порушення митних правил. Завдання та зміст провадження у справі про порушення митних правил. Мова, якою здійснюється провадження.

Порушення справи про порушення митних правил. Приводи і підстави для порушення справи про порушення митних правил.

Особи, уповноважені складати протоколи про порушення митних правил. Протокол про порушення митних правил.

Посадові особи органів доходів і зборів, які здійснюють провадження у справі про порушення митних правил. Обставини, що виключають можливість здійснення посадовою особою органу провадження у справі про порушення митних правил. Процесуальні дії у справі про порушення митних правил та порядок їх проведення.

Розгляд справи про порушення митних правил. Органи, уповноважені розглядати справи про порушення митних правил. Порядок проведення процесуальних дій у справі про порушення митних правил.

Докази у справі про порушення митних правил.

Особи, які беруть участь в провадженні у справах про порушення митних правил, їх права та обов'язки.

Оскарження постанови у справі про порушення митних правил.

Виконання постанов про накладення стягнення за порушення митних правил.

Тема 16. Поняття та основні аспекти кримінально-правової охорони зовнішньоекономічної діяльності України

Поняття кримінально-правової охорони зовнішньоекономічної діяльності

України. Об'єктивні ознаки складу кримінальних правопорушень у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єктивні ознаки кримінальних правопорушень у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Кваліфікуючі ознаки складу кримінальних правопорушень у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Підстави звільнення винних від кримінальної відповідальності.

Міжнародне співробітництво правоохоронних і контролюючих органів у сфері боротьби з митними кримінальними правопорушеннями.

3. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст.2598.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – №31. – Ст. 429.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 грудня 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – №51. – Ст. 1122.
5. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
6. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. N 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст.552.
7. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст.112.
8. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – Ст.356.
9. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції: Закон України від 17 липня 1997 р. № 468/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – N 44. – ст.281
10. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон України від 22 грудня 1998 р. № 332-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – N 11. – ст. 78
11. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – N 29. – Ст. 377
12. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 23. – Ст.158.

13. Про Митний тариф України : Закон України від 19 вересня 2013 р. N 584-VII// Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 20-21. – ст.740.
14. Про міжнародне приватне право: Закон України від 25 червня 2005 р. № 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – N 32. – Ст.422.
15. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19 березня 1996 р. N 93/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – N 19. – Ст. 80
16. Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур: Закон України від 10 вересня 1999 р. № 1033-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – N 44. – ст. 389
17. Про стандартизацію: Закон України від 05 червня 2014 р. № 1315-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 31. – Ст.1058.
18. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. № 1956-XII // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 10. – Ст. 139
19. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 р. № 15-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – Ст.184.
20. Про Державну фіскальну службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236 // Урядовий кур'єр. – 2014. – N 120.
21. Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України : постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 р. № 467 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 41. – Ст. 1578.
22. Про затвердження переліку товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України прохідним та внутрішнім транзитом здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати митних платежів : постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. №461 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 40. – Ст. 1554.
23. Про затвердження Положення про порядок і умови проходження служби в митних органах України: постанова Кабінету Міністрів України від 9 лютого 1993 р. № 97 // Урядовий кур'єр. – 1993. – 22 лютого 1993 року.
24. Про затвердження Порядку верифікації (перевірки достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України : постанова Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2015 р. № 1029 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 100. – Ст. 3448.
25. Про порядок ведення спеціальної митної статистики : постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 р. № 1865 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 51. – Ст. 2300.
26. Про затвердження Інструкції про порядок дій органів (підрозділів) охорони державного кордону під час виявлення ознак порушень митних правил, а також виявлення майна, яке не має власника або власник якого

невідомий, та порядок подальшої взаємодії органів (підрозділів) охорони державного кордону з органами доходів і зборів : Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України від 03 жовтня 2013 р. № 947/525 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 87. – Ст. 3226.

27. Про діяльність митних брокерів : Наказ Міністерства фінансів України від 04 серпня 2015 р. № 693 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 72. – Ст. 2394.

28. Про затвердження Порядку взаємодії підрозділів митниці при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності : Наказ Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 р. № 647 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 50. – Ст. 2007.

29. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей на морському та річковому транспорті : Наказ Міністерства фінансів України від 10 березня 2015 р. № 308 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 39. – Ст. 1175.

30. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 № 631 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – Ст. 2627.

31. Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами : Наказ Міністерства фінансів України від 22 травня 2012 р. № 581 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 56. – Ст. 2268.

32. Порядок обчислення сум витрат у справах про порушення митних правил та їх відшкодування : Наказ Міністерства фінансів України від 15 червня 2012 р. № 731 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 65. – Ст. 2686.

33. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму : Наказ Міністерства фінансів України від 31 травня 2012 р. № 657 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 80. – Ст. 3233.

34. Про затвердження Порядку використання електронних накладних УМВС (СМГС), ЦІМ/УМВС (ЦІМ/СМГС, СІМ/СМГС), ЦІМ (СІМ) для декларування товарів, що не є підакцизними : Наказ Міністерства інфраструктури України, Міністерства доходів і зборів України від 10 грудня 2013 р. № 1006/782 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 1. – Ст. 20.

35. Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: Наказ Міністерства фінансів України від 31 травня 2012 р. № 652 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 50. – Ст. 2009.

36. Про затвердження Інструкції про облік бланків суворої звітності та документів суворого обліку в митних органах, спеціалізованих митних установах і організаціях України : Наказ Державної митної служби України від 12 квітня 2005 р. № 281 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 18. – Ст. 956.

37. Про затвердження Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП : Наказ Державної митної служби України від 21 листопада 2001 р. N 755 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 51. – Ст. 2325.

38. Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання : Наказ Міністерства фінансів України від 28 травня 2012 р. № 613 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 62. – Ст. 2552.

39. Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення: Наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 2012 р. N 599 // Офіційний вісник України. – 2012. – N 52. – Ст. 2104.

40. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП : конвенція ООН від 14 листопада 1975 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 3. – Ст. 138

41. Конвенція про тимчасове ввезення : конвенція Ради Митного Співробітництва від 26 червня 1990 р. // Офіційний вісник України. – 2004. – 36. – Ст. 2445.

42. Європейська Угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ) : угода ООН від 30 вересня 1957 р. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_217

43. Рішення про Єдину методологію митної статистики зовнішньої торгівлі держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав : рішення СНД від 09 грудня 1994 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – 5. – Ст. 204.

44. У справі за конституційним зверненням Мартинова Володимира Володимировича щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 469 Митного кодексу України : рішення Конституційного суду України від 31 березня 2015 р. N 1-рп/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – N 29 . – Ст. 850.

45. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил : постанова Верховного суду України від 03 червня 2005 р. № 8 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-05>.

Основна література:

46. Бойко В.М. Митне право України. У 2 т. Т. 1 : навч. посібник / В. М. Бойко. – К.: Правова єдність, 2015. – 528 с.

47. Бойко, В. М. Митне право України. У 2 т. Т. 2 : навч. посібник / В. М. Бойко. – К.: Правова єдність, 2015. – 618 с.

48. Дьомін Ю.М. Митне право України : навч. посібник / Ю. М. Дьомін, С. Ю. Дьоміна, Н. М. Железняк, [та ін.] ; за ред. О. Х. Юлдашев. – К.: Центр учб. л-ри, 2009. – 232 с.

49. Дубиніна А.А. Основи митної справи в Україні: навч. посіб. / А. А. Дубиніна, С.В. Сорокіна, О.І. Зельніченко. – К.: Центр навч. літ., 2010. – 360 с.

Додаткова література:

50. Аргунов В.А., Березний Є.М., Бичков В.В., Будаков А.Ю., Булана В.В. Основи митної справи в Україні: підручник / П.В. Пашко (ред.). – К.: Знання, 2008. – 652 с.
51. Багрий-Шахматов Л.В., Бойко В.Н., Попов Г.В., Лозгачев И.И. Борьба с контрабандой в истории таможенного дела. – К.: Видавець Вадим Карпенко, 2001. – 34 с.
52. Базилюк І.О. Форми та методи експортного контролю / І.О. Базилюк // Митна справа. – 2012. – № 1. – С. 74.
53. Бігун В. Мовно-практичні аспекти зовнішньо-економічних договорів(контрактів) // Юридичний журнал. – 2004. – №2. – С. 29-45.
54. Богуславский М.М. Международное частное право: Элементарный курс / М.М. Богуславский. – М.: Юрист, 2004. – 319 с.
55. Бондарев Т. Іноземні інвестиції в Україні – законодавче регулювання // Юридична газета. – 2004. – 4 листопада (№ 20). - С. 9.
56. Бочан І.О. Глобальна економіка: підручник для студентів вузів / І.О. Бочан, П. Михасюк. – К.: Знання, 2007. – 405 с.
57. Буткевич О.В. Визначення суб'єктів вільних економічних зон за чинним законодавством України // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 2. – С. 244-250.
58. Вишневецька Л.І. Митна статистика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Професіонал, 2008. – 352 с.
59. Вільні економічні зони: світовий досвід і українська практика: Навч. посібник для вузів. – К.: ЦУЛ, 2004. – 486 с.
60. Вінник О.М. Інвестиційне право: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2000. – 264 с.
61. Вінник О.М. Правове становище інвестиційних фірм за законодавством Європейського Союзу: (з точки зору адаптації українського законодавства до права ЄС) // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 5. – С. 100-110.
62. Войцещук А.Д., Каленський М.М., Барабаш С.І., Гоя О.В., Савчук С.С. Боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил: підручник для студ. вищих навч. закл. / А.Д. Войцещук (заг.ред.). – Хмельницький: Інтрада, 2008. – 328с.
63. Гаман М. Формування законодавчих та інституційних засад державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні // Вісник Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2003. – № 3. – С. 194-204.
64. Гіжевський В.К. Митне право України: навч. посіб. – К.: Атіка, 2009. – 202 с.
65. Гребельник О.П. Митно-тарифна політика за умов трансформації економічної системи: Монографія. – К.: Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2001. – 488 с.
66. Гринкевич О. Великий договір: навколо ратифікації // Політика і час. – 1999. – №3. – С. 3-8.

67. Дахно І.І. Світова економіка: Навч. Посібник для студентів. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 262 с.
68. Демиденко Л.М. Мито і митна політика в умовах глобалізації // Фінанси України. – № 1. – 2004. – С. 66.
69. Діхтієвський П.В. Митне право: Навчально-методичний комплекс для самостійного вивчення дисципліни/ П.В. Діхтієвський, Д.В. Шаповалов. – К.: КНЕУ, 2008. –154 с.
70. Діхтієвський П.В., Шаповалов Д.В. Митне право: навч.-метод, посібник для самост. вивчення дисципліни / Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К.: КНЕУ, 2008. – 160 с.
71. Дмитренко Е.С. Проблемні питання визначення компетенції та повноважень митних органів у сфері забезпечення митної безпеки держави / Е.С. Дмитренко // Митна справа. – 2012. – № 3. – С. 22.
72. Додін Є.В. Експерт та спеціаліст у митній справі України: Навч. посіб. / Одеська національна юридична академія. – О.: Юридична література, 2004. – 72 с.
73. Додін Є.В. Систематизація митного законодавства сучасної України / Є.В. Додін // Митна справа. – 2012. – № 3. – С. 11.
74. Дубініна А.А. Основи митної справи в Україні: навчальний посібник для студентів вузів. – К.: Професіонал, 2004. – 360 с.
75. Дубчак В.І., Мартишок О.В. Митна справа: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 310с.
76. Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контролю: підручник для студ. вищих навч. закл. / Львівська комерційна академія. – К.: Центр учбової літ-ри, 2007. – 432 с.
77. Єрофеєнко Л.В. Митне право: конспект лекцій. – Х.: ХНЕУ, 2006. – 87 с.
78. Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні (Конспект курсу лекцій з програмних тем): Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 248 с.
79. Заєць А. П. Адаптація законодавства України до законодавства ЄС як пріоритет реалізації державної політики інтеграції України до Європейського Союзу // Бюлетень Мін'юсту України. – 2003. – № 1. – С. 93-100.
80. Згурський О. Актуально про ЗЕД / О. Згурський. – К.: Книги для бізнесу, 2007. – 144 с.
81. Зименко А.В. Митне право України: аспекти провадження у справах про порушення митних правил: навч. посіб. / А.В. Зименко. – Х.: Право, 2010. – 160 с.
82. Зовнішньоекономічна діяльність в Україні // Право і практика. – 2008. – №3. – С. 3-290.
83. Каламкарян Р. А., Мигачев Ю. И. Международное право: Учебник. – М.: Зксмо, 2004. – 688 с.

84. Карро Д., Жюйар П. Международноекономическое право: Учебник / Пер. с фр. – М.: Междунар. отношения, 2002. – 608 с.
85. Кельман І.І., Вільковський Є.К., Ємченко І.В., Закулісов А.П., Шийко І.І. Технічні засоби митного контролю: підручник для студ. вищ. навч. закладів / Національний транспортний ун-т; Транспортна Академія України. – Л.: Тріада плюс, 2007. – 392 с.
86. Кисіль В. Право, що застосовується до зовнішньоторговельних договорів: тенденції розвитку законодавчого регулювання // Юридичний журнал. – 2004. – № 2. – С. 19-28.
87. Ківалов, С.В. Митне право зарубіжних країн / С.В. Ківалов // Митна справа. – 05/2002. – № 5. – С.17-20.
88. Ківалов, С. В. Митне право: система та динаміка розвитку / С. В. Ківалов, Б. А. Кормич // Митна справа. – 02/2002. – № 1. – С.3-7.
89. Мартинюк В.П. Фінансові аспекти розбудови митної системи в інтересах економічної безпеки України: монографія / В.П. Мартинюк. – К. : Кондор, 2011. – 326 с.
90. Мельник О.М., Мельник М.В. Державна служба в митних органах / О.М. Мельник, М.В. Мельник // Митна справа. – 2012. – № 1. – С. 56.
91. Митне право України: навч. посіб. / Ю.В. Іващенко та ін. К.: Юрінком Інтер. – 294 с.
92. Митне право України: Навч. посібник / В.Я. Настюк, М.Г. Шульга. – Харків: Над. юрид. акад. України, 2001. – 114 с.
93. Митне право України: Навч. Посібник / За заг. ред. В.В. Ченцова. – К.: Істина, 2007. – 328 с.
94. Оніщик Ю.В. Митне право чи митне законодавство: аргументація та констатація / Ю. В. Оніщик // Митна справа. – 2012. – № 6. – С. 19-29.
95. Оніщик Ю.В. Фінансові правовідносини у митній сфері / Ю.В. Оніщик // Митна справа. – 2012. – № 2. – С. 15.
96. Основи митної справи в Україні: підручник / За ред. П.В. Пашка. – К.: Знання, 2008. – 651 с.
97. Прокопенко В.В. Административные услуги, оказываемые государственной таможенной службой Украины (в контексте Таможенного кодекса Украины 2012 года) / В.В. Прокопенко // Митна справа. – 2012. – № 3. – С.30.
98. Пашко П.В., Осадча Н.В. Про термін «Митна політика» / П.В. Пашко, Н.В. Осадча // Митна справа. – 2012. – № 3. – С. 5.
99. Прокопенко В.В., Осінь Т.І. Реформування митного законодавства України необхідно починати з основ / В.В. Прокопенко, Т.І. Осінь // Митна справа. – 2012. – № 1. – С. 11.
100. Технічні засоби митного контролю: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Кельман І.І. та ін. – Львів: Тріада плюс, 2007. – 391 с.
101. Шишка Р.Б., Сергієнко В.В. Митне право України: Навч. посібник. – Харків: Еспада, 2002. – 296 с.

Рекомендовані ресурси мережі Інтернет:

102. Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://portal.rada.gov.ua/>

103. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua/>

104. Офіційний портал Державної фіскальної служби України – <http://status.gov.ua/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання студентів з дисципліни «Митне право» є поточний модульний контроль (залік). За результатами поточного модульного контролю студент отримує до 100 балів за 100-бальною шкалою оцінювання.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики успішності навчання студентів з дисципліни «Митне право» є усне опитування та обговорення теоретичних питань на семінарських та лекційних заняттях, пакети тестових завдань, ситуаційні завдання з дисципліни, пакети завдань для модульних контрольних робіт, пакет завдань для комплексної контрольної роботи з дисципліни.